

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Helyben: Vidéken: Egy hóra . . . 1 kor. Egy hóra . 1 kor. 50 fill. Negyedévre . . 3 . Negyedévre 4 . 50 .		Felelős szerkesztő: Dr. MÓRICZ PÁL. Kládok és leltulajdonosok: HOFFMANN és KRONOVITZ.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: DEBRECZEN, Piacz-utca 47. és 49. szám.
---	--	--	--

Kossuth a helyzet ura.

Lepergett a történelmi pillanat is, megtörtént a találkozás az uralkodó és Kossuth Ferencz közt. Magyarország áldott emlékü kormányzójának fia szemtől szemben állott I. Ferencz Józseffel, aki e tényével megmutatta, hogy alkotmányos uralkodó.

Az egész ország kíváncsi e történelmi jelentőségű találkozás részleteire, amelyet azonban egyelőre a titok peccsétje fed. Nincs is szükség arra, hogy a történelmi jelentőségű párbeszéd bizalmas részletei a nagy nyilvánosság elé kerüljenek. Elég annyit tudni a kíváncsiaknak, hogy a kihallgatás megtörtént, — a következményeit úgy is látni és tudni fogja az ország.

Kossuth Ferencz a helyzet ura. Magyarország sorsa az ő kezében van. Az ő hivatása megteremteni a politikailag és gazdaságilag független és önálló Magyarországot.

Aki ösmeri a függetlenségi és 48-as párt nagynevű és nagytehetségű vezérét, az tudja, hogy ő bölcs mérséklettel fog hozzálatni az alapvetés nagy művéhez.

Az alkotások egész sora fog következni és minden zökkenés nélkül megvalósul a nemzet álma, a független Magyarország.

Az első lépés lesz a parlamenti reform a választói jog kiterjesztésével, a kerületek új beosztásával. Szó sem lehet azonban az általános, titkos szavazati jog behozataláról, mert ez nagy rázkódtatás szülője lehetne. A magyar nemzeti államot kell előbb kiépíteni, a népet pedig nevelni kell e jog használatára. Ha a szabad Amerikában csak az lehet választó, aki angolul ír és olvas, joggal kötheti e feltételhez a szavazati jogosultságot a magyar nemzet törvényhozása is. Be kell osztani újra és arányosan a választó kerületeket, létesíteni a községenkénti szavazást.

Az önálló vámterületre két év alatt minden zökkenés nélkül rátérhet az ország. Elég idő ez az elkészületekre. A magyar nemzeti bank létesítése előtt akadály egyáltalában

nincs. A gazdasági függetlenséget tehát csak akarni kell, — és ki ne akarná?

Hátramarad a hadsereg és a külügyi képviselő kérdés. A függetlenségi párt e téren sem követel lehetőségeket. Pár év alatt minden nemzeti követelést teljesíteni lehet, sőt kell is, mert elég sokáig nélkülözte a magyar nemzet az államiság belső tartalmát.

Bizzunk a Kossuth Ferencz államférfiu bölcsességében és lás: on az átalakulás nagy munkájához, a független Magyarország államépületének megépítéséhez az egész ország!

Rostkovicz Arthur.

Barabás Béla Váczott.

Vác, február 12.

A váci kerület képviselője ma reggel Vácra érkezett, hogy megköszönje a választópolgároknak a személye iránt megnyilvánuló bizalmat. Uja valóságos diadalmenet volt. A pályaudvaron ezrekre menő néptömeg élén fehér ruhás leánykák és díszmagyarba öltözött ifjak vártak koszorúkkal, virágokkal. A választópolgárok nevében dr. Zádor János üdvözölte a vasuti kocsiból kiszálló képviselőt, utána egy leánya a váci polgárleányok, majd pedig a váciuri leányok nevében hatalmas rózsacsokrokat nyújtottak át. Barabás Béla meghatva mondott köszönetet e nem várt lelkes fogadtatással, amely után levonult a menet a zaszlókai díszített utcákra a városba. A szeles utisteken ezer és ezer ember szorogott és a gyalog haladó menetet a Kossuth-nota éneklésével kísérték be a városházaig. Itt Morlin Zsiga dr. a váci függetlenségi párt elnöke üdvözölte Barabás Bélát, ki az erkélyre lépve, a piac terén összegyűlt tízezernyi néphez hatalmas és lelkes beszédet tartott. Üdvözöltek titket, ugymond, nem mint pártember állok itt, hanem mint ennek a városnak törvényesen megválasztott képviselője.

A mostani választások a magyar népnek ébredését jelentik, a mely, mint zúgó vihar vonut végig az országon keresztül. Biztató remény ez a jövőre nézve, hogy Magyarországot most már szabaddá, boldogzá és önállóvá tegyük, részemről igérem, hogy a dicsőségben nem kelleit versengve senkivel, hanem rendületlenül úgy állok politikai tisztességnek és becsületnek utján. Nagy idők küszöbére érkezett el Magyarország, most nem szabad különbséget tenni felekezeti, nemzetiségi és politikai pártállások között, én az egész magyar nemzetet egy táborba akarom látni és együtt küzdeni a jövőért. Ebben a pillanatban ott van Bécs-

ben a magyar nemzet képviselőjében Kossuth Ferencz I. Ferencz József apostoli királyunk előtt.

Szemben áll egymással király és nemzet. Nem azért állanak egymással szemben, hogy az ellentéteket keressék, hanem azért, hogy szerencsés harmóniát hozzanak létre, hogy megteremtsék a király és nemzet közötti egyetértést, hogy végre-valahára a koronás király lássa be, hogy a nemzet jogos kívánságai ezredéves alkotmányunkon alapulnak. Adja Isten, hogy ez a két ember megértse egymást. Mi nem hátrálhatunk, csak előre mehetünk és álláspontunkból nem engedünk semmit. A nép bizalma két kerülettel ajándékozott meg. Hogy melyiket fogadom el, abban nem dönthetek, bár egyformán kedves előttem mindkettő, a döntést majd a vezérbizottság fogja megtenni és én midőn ismételen hálámat, köszönetemet kifejezem a választópolgárságnak irántam való ragaszkodásáért, arra kérem, e döntést megnyugvással várják be.

Delben háromszáz terítékű lakoma a Kuria-szállóban, a melyen első felköszöntőt dr. Morlin Zsiga pártelnök mondta Barabásra. Utána dr. Preszey Elemér szólott, arra kérve Barabást, hogy váci mandátumot elfogadja.

Barabás meghatva megköszönte a választópolgárság ragaszkodásáért, s reájok, családokra üritette poharát ezután számszerű beszélték még, majd a következő táviratot intézték Kossuthhoz:

Nagyságos Kossuth Ferencz országgyűlési képviselő urnak. Wien. Hotel Bristol.

Mi Vác független polgárai, ez alkalomból, midőn szeretve tisztelt képviselőnk Barabás Bélát körünében ünnepejjük, megragadjuk az alkalmat és hazafiai szívből bódoló tisztelettel üdvözöljük Nagyságodat Kossuth apánk méltó utódját hazafiai lelkesedéssel kívánjuk, hogy mint a függetlenségi eszmék dicső bajnokát és vezérét, a magyarok Istene teljes diadalra juttassa. Táviratban üdvözölte Barabás Bélánét is. Az ünneplő közönség késő esti órákig maradt együtt. Barabás este visszautazott fővárosba.

TÁVIRATOK.

Kossuth diadalutja.

Budapest, február 12. A kihallgatás után Kossuth Ferencz visszatért szállására, ahol a politikusok és újságírók egész serege vette körül. Kossuth igen jókedvű volt. Délután fél 5 órakor a vasúthoz hajtatott és az 5 órai gyorsvonattal elutazott Bécsből. A pozsonyi állomáson Kossuth kitekintett az ablakon és kereste Apponyi

Szinehagyott ruhákat

divatos színekre fest
HRABÉCZY ANTAL
 Széchenyi-utca 42.

elsőrendű gazdasági építész. Adó 26500. Talba ké. Kósi tanu. Kára, érett. k; szegény. m. Joghall. fekete, jó gazdasági. Adó. Meg. szpénzzel. a kéretnek.

ny. i lapokban. ókra, tiszt. nket, hogy értelmében. etben gya. et, az ösz. kel együtt. árom nap. vagy bár. zintézetnél.

debreczenben. aság.

Luisin selyem minden színben 55 kr.

Albert grófot, aki Eberhardról táviratozta, hogy elébe jön. Apponyi meg is érkezett és beszállt Kossuth Ferenczhez, akivel együtt utazott Érsekújvárig, ahol azzal vett bucsut Apponyi, hogy holnap este Budapesten találkoznak. Apponyi Érsekújváron átszállt a pozsonyi gyorsvonatra és visszatért Eberhardra. Kossuthot és Apponyit minden állomáson megélejtették és a közönség a Kossuth-nótát énekelte. Késő este érkezett meg Kossuth. A pályaudvaron az egyesült ellenzék vezérférfiai várták.

Budapest, február 13. Vasárnap éjjel 11 órakor Kossuthot fölkereste lakásán Andrassy Gyula gróf, aki azután a nemzeti kaszinóba hajtatott, ahol elmondta, hogy *Kossuth bécsi útja a magyar függetlenségi politika óriási diadalát jelenti.*

Lotz-kiállítás.

Budapest, február 12. Lotz Károly kollektur kiállítását a városligeti Műcsarnokban a sajtó képviselőinek mutatta be a rendező bizottság, a kik tekintettel a hatalmas anyagra, holnap, hétfőn kilencz órától délután ötig tekinthetik meg a kiállítást. Az ünnepélyes vernissagen, a mely kedden öt órakor lesz rendkívül fényesnek ígérkezik, amennyiben meghitták arra József Ágost főherceget, Augusztia főhercegasszonyt, a kormányt, a tábornoki kart és a társadalom egész előkelőségét.

Zsarolás revolverrel.

Budapest, február 12. König Károly ruhafestő régebb idő óta pénzt zsarol mostoha fiától, Greiner Pál vegyész-titótól. Greiner végre is megunt és beszüntette a pénzadást. König tegnap délután beállított mostoha fia váczui-ut 81 szám alatti üzletébe és ismét pénzt kért. Greiner kijelentette, hogy egy fillért sem ad. König erre revolvert rántott élő és rálőtt mostoha fiára. A golyó nem talált. Königet nyomban lefogták, átadta a rendőröknek.

Letartóztatott szélhámos ügynök.

Budapest, február 12. A rendőrség ma letartóztatott egy szélhámos ügynököt, aki furfangos módon kifosztott egy fiatal embert a vagyonából. A letartóztatott Magyar R. Ferencz 51 éves pénzügynök, az áldozat pedig Behm Gyula Gyula 28 éves kereskedősegéd. Magyar Ferencz a napilapok apróhirdetéseit elirasztotta hirdetéseiben, amelyekben előnyös feltételek mellett pénzkölcsön közvetítésére vállalkozik. A hirdetés révén Behm felkereste Magyar és megbizta, hogy 100 korona kölcsönt szerezzen neki. Az ügynök érdeklődően a fiatal ember vagyoni viszonyai után, megtudta, hogy Behmnek 2500 korona készpénze és az Amazon-utczában egy fél házrésze van. A vagyonát azonban csak akkor kapja meg, ha nagykoru lesz. Az ügynöknek egyéb sem kellett. A fiatal emberben jó prédát látott. Rábe-

szelte, hogy hagyja ott a pályáját, ő majd urat nevel beöle. Magához fogadta, alkalmazta az irodájában, ellátta készpénzzel, élelmet, lakást ingyen adott neki. A gyámoltalan fiatal ember örült az ügynök atyai pártfogásának, aminek az lett a következménye, hogy a ravasz Magyar teljesen behálózta. Siherült rábeszélésére Behmet, hogy nagykorusítsassa magát. A fiu apja kezdetben nem akart beleegyezni a nagykorusításba. Ekkor Magyar szövetszert egy tizedrangú fővárosi ügyvéddel, aki azután az apát hosszas rábeszélés után rávette arra, hogy fiát nagykorusítsatja. Ez január 3 án meg is történt. Másnap azután az ügynök aláíratott a fiatal emberrel egy adásvételi szerződést, amely szerint Behm kinyilatkoztatja, hogy a reá eső házrészt eladta Magyarának, majd egy engedményi iratot, a melyben felhatalmazza Magyarat, hogy a letétben levő 2500 koronát felvegye. Amikor a fiatal ember a két fontos iratot aláírta, teljesen reszeg volt. Az ügynök leirtatta. Azt mondotta neki, hogy a házasságára vonatkozó dispenzációt kerő iratokat írja alá. Magyarának azután első dolga volt a 2500 koronát felvenni és a házresze is nagyobb kölcsönt vett fel. Az ügyetlen ifju csak néhány héttel később tudta meg, hogy Magyar egész vagyonából kifosztotta. Nyomban feljelentést tett a rendőrségen, amely a nyomozás során felderítette az egész szélhámosságot és Magyarat ma délelőtt letartóztatta.

Elgázolás.

Budapest, február 12. Az éjszaka a szép völgy-utca és Lujza gözmalom között egy mozdony elgázolt egy 20—30 év körüli munkás külsejű fiatal embert, aki nyomban meghalt. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe vitték. Még nem lehetett megállapítani, hogy balesetről, vagy öngyilkosságról van-e szó.

Vármegyénk és vidéke.

Betörések. Hajduszoboszlón minden naposak a betörések. Bicskeréki Józsefnek ismeretlen tettesek a bezárt kamarájából megölt sertésének összes szalonaját, húst és zsirját ellopták. Katona János tanypai lakos bejelentette, hogy bezárt kamarájából az összes sertésbust, szalonját és zsirját ellopták ismeretlen tettesek. Katona János elpanaszolta, hogy családjával betevő falat nélkül maradt.

Kölcsönösen elverték egymást. Két nagyvérű magyaron kaczagnak mostanában Hajduszovaton Gaál D. József panaszt tett, hogy őt Simon Károly ottani lakos minden ok nélkül megverte; ugyanekkor pedig Simon Károly tett Gaál D. József ellen panaszt, hogy előzőleg meg őt verte meg Gaál.

Megbolgatott sirok.

(Halottszállítás csendőrfedezet mellett.)

A kolozsvári temetőből kiáznak két halottat. Néhai Bálint Gyula és Balázs András rég porladó holttesteit.

A kiásatás ezuttal nincsen összefűzve titkos bűntények összekuszált szálaival. Mindössze egy kegyes óhajlás respektálása a rendőrhatalomtól in-

tézkedés, a mely megengedte, hogy az elhunytakat a szülőfalujuk csendes temető kertjében helyezhesse el örök nyugalomra a családi pietás.

Az egyik halott, Bálint Gyula valamikor római katolikus tabori segédlelkész volt és ott lakott Kolozsvárt, a szintén néhaivá vált London-utczában, a 7-ik számú házban. 1894. november 20-án 71 éves korában zárta le szemét a sokat szenvedett ember, akinek agyszélhűdés idézte elő halálát. A tíz év óta pihenő halottat rokona Kristó Ferencz kívánságára Csikkozmásra szállítják el.

A másik halott egy Balázs András nevezetű földmivelő volt, aki mint typhuszos beteg szintén itt halt meg Kolozsvárt a kórházban 1902. év december 20-án. A holttestet egyik hozzátartozója: Nagy György ásatja ki és minthogy a nép babonás, csendőrkísérettel szállítja el a Kolozsvárral szomszédos szászfenesi temetőbe.

UJDONSÁGOK.

— **Csokonai-ünnepély.** A debreczeni kegyes rendi főgimnázium önképzőköre is méltó ünnepet szentelt Csokonai emlékének. Az intézet dísztermében az ifjuságon kívül nagyszámú előkelő közönség ünnepelte vasárnap délelőtt Debreczen halhatatlan költőjének emlékét. A jól sikerült ünnepélyt dr. Jászai Rezső főgimnáziumi igazgató magasszárnyalású beszéde nyitotta meg, a melyben Csokonai sokoldalú és gazdag költői tehetségét szebbnél szebb hasonlatokkal jellemezte. Utána az ünnepély pompás műsora következett, amelynek összeállításában és sikeres előadásában a vezetőség valóban remekelt. A legfőbb érdem egyrészt az önképzőkör buzgó és nagytudományú elnökét, dr. Szücs Istvánt illeti; másrészt a főgimnáziumi énekkar fáradhatatlan vezetőjét Holczinger Imrét, a kik közös erővel, fáradhatatlan tevékenységgel és ügyszeretettel igyekeztek a nagy költő emlékének méltó ünnepélyt rendezni.

— Tisztujtás a polgári körben.

A polgári kör vasárnap délután tartotta rendezési közgyűlését Vecsey Imre főjegyző elnöklése alatt. A zárszámadás és a költségvetés letárgyalása után megejtették a tisztujtást a következő eredménnyel: Vecsey Imre elnök, Czeglédy Gyula alelnök, Kerékgyártó József főjegyző, David Mihály pénztárnok, Horkay Lajos könyvtárnok, Buday Gyula ügyész, Bán István gazda, Kovács Mihály és Lévay Gyula számvizsgálók. Választmányi tagokul megválasztottak: Biczó Gyula, Boross Ferencz, Czeglédy József, Csáky Gergely, Csáky János, Csóka Sámuel, David Sándor, Erdődy László, Hajdu Zsigmond, Haranghy György, Horváth János építész, Káposztás Imre, Komlósy Arthur,

Az összes téli árukat, gyapjuszövet, parketek

Vége a Télnek

Női- és gyermek kabátokat bámulatos olcsón kiárulják

WALLERSTEIN FÜLÖP FIAI cég.

Kiss György, Mórész Ferenc, Oláh Károly, Roncsik Lajos, Serly Ede, Szabó Imre, Szabó Kálmán gyógyszerész, Szathmáry Mihály, Tóth Imre, Udvarhelyi Géza, Uszó István. Póttagokul: Agárdy Lajos, ifj. Horváth János, Kiss Kálmán, M. Balogh István. A kör vagyona: készpénz 3055.42 könyvtár értéke 8514.28, felszerelések 3768.10, összesen 15387.80 korona.

— **Halálra égett csecsemő.** Guba Dánielné Pesti-utca 5. sz. lakosnál dajkaságba volt adva Zihori Zsigmond 5 hónapos gyermek. Gubáné vasárnap reggel, sok dolga lévén, a gyermeket a tüzhely mellé tette, hogy ne fázzen. A gyermek azonban forgolódás közben az alacsony tüzhely tetejére reabukott s arcát és kezét összeégette. *Két kis kezeteje teljesen megégett.* Életben maradásához nincs remény. A kórházban haldoklik.

— **Tornaegyleti hírek.** A debreczeni torna egyesület szombaton tartott választmányi gyűlést a közgyűlési teendők megbeszélésén kívül végre a művezető személynében is megállapodott, közlekedéssel választották meg Striffler Ferencz róm. kath. gimnáziumi tornatanárt, ki ügykörét már át is vette. A torna köri rendezés órák, mint régent, úgy ezután is hétfőn, szerdán és szombaton este tartatnak, mire a tagok figyelmét ez uton is felhívjuk. A mai (hétfői) órán már az ujonnan megválasztott művezető dirigál, kinek működése elé reményteljes várakozással tekintenek Debreczen sportifériái.

— **Szerencsétlenül járt munkás.** A helybeli M. Á. V. raktárnál dolgozott Bolha István 48 éves napszámos vasárnap reggel; munkaközben a nehéz termésköveket cipelte, e közben a sikos földön megcsuszott s a súlyos követ lábára ejtette és oly szerencsétlenül, hogy jobb labzára azonnal kettétört. Segélykiáltásaira többen elősiettek és a súlyosan sérült embert a kórházba szállították.

— **Szerencsétlenül járt munkás.** A nagyerdei gőzfürdőben baleset történt vasárnap délelőtt. Orosz János kézbesítő rendőr, aki szombat éjjel mulatott, a gőzben elsédült és a legfelső lépcsőfokról lezuhant. A fején súlyosan megsérült.

— **Agyonlőtte magát.** Vasárnap délután 2 és 3 óra közt öngyilkosságot követett el Német János varga utcai hentesüzletében *Palánki* nevű hentessegéd. A lövésre a házbeliek összefutottak és orvost hívtak. Az eszméletlen állapotú fiatal embert halálos sebével a lakására szállították, ahol ma reggelre meg is halt.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazoknak, kik szíves adományaikkal lehetővé tették boldogult édes anyámnak eltemetését, fogadják az anyai szeretet melegétől elárasztott gyermeki szív legmélyebb köszönetét. Egyben elmuszihatalan kötelességemnek tartom köszönetemet nyilvánítani az áldáson működő „Sütő munkások szakszervezetének”, melynek tagjai üdvös cselekedetüknek eme fényes bizonyossága által eltörülhetetlen emléket véstek szívembe. Balogh István és Balogh Julianna.

x **Mentze Henrik** ujdonságok áru házában Piac- és Szentanna-utca sarkán igen olcsó szabott árak mellett lehet vásárolni Gyermek játékokat, háztartási cikkeket és műiparú különlegességeket

— **Zene-estély a Magyar-Király kávéházban.** Napról-napra fokozottabb látogatottságnak örvendő, pompásan rendezett Magyar Király kávéházban ma este Rácz Károly teljes zenekarával hangversenyt tart. A figyelmes és előzékeny kiszolgálásról az előnyösen ismert Erős Jakab kávé gondoskodik.

Mi az ujság?

— **Megrendítő érzékenység.** Kurtics községben öngyilkosságot követett el Hacker Ferenc földműves, amiatti bánatában, hogy a bíróság nyolcvan korona pénzbírságra, behajthatatlanság esetén négy havi fogsázbüntetésre ítélte el. Hacker Ferencnek nem volt pénze, s mert erkölcsi érzéke tiltakozott a fogság elszívására ellen, ezért önkézzel ottotta ki életét. Most kellett volna bevonulnia a fogságba; ezt azonban megelőzte, a padlásra ment és ott felakasztotta magát. Mire észrevették, már halott volt. Hacker Ferenczet felesége és négy apró gyermeke gyászolja.

— **Mozgalom a Borszem Jankó ellen.** Nagy megbotrányozást keltett ország-szerte a *Borszem Jankó* múlt szombati számában közölt Memento című vers, melyben a legszentebb hazafiság, sőt maga Kossuth Lajos és a 48-as szabadságharc csufult peltengere van állítva. Nem is új szokása ez a kormányparttól kitartott vicclapnak, régi dolog, hogy eddig is vad gyűlölettel rohant annak, ami magyar, ami történelmi emlékü. Nem volt előtte soha semmi szent, de örült azon, ha egy-egy glóriás alakot megtempergetett a maga sarában. A lapok felhívták a kaszinók és egyesület figyelmét a B. J. aljas ficzankolására és a héten egymásra jöttek a nyilatkozatok, melyek azt jelentették, hogy rohamosan fogynak a mérgező lap előfizetői. Legutóbb a budapesti I. kerületi felsőkrisztina-körúti kaszinó, meg a makói ur kaszinó dobták ki ezt a ravasz kozmopolitást lehellő nyomtatványt. Helyes volna, ha a debreczeni kaszinók, egyesület és kávéházak is közelekké a dicsőretet érdemlő példát.

Színház.

Wallenstein halála.

[Szomorujáték 5 felvonásos. Irta: Schiller Frigyes. Fordította: Dóczy Lajos. Először adták a debreczeni városi színházban 1905. február 12-én, Csiky László 25 éves jubileumára.]

A harmincz éves háború nagy alakja jelent meg az este színpadunkon, pályája alkonyán, hogy egy pályája delén álló, nemes törekvésű színészember, felöltvén jellemét magára, tanúbizonyságot tegyen művészetének nem kisszerű voltáról. Klasszikus estéje volt színházunknak, mert a nagy német költő csodás ifjúságú darabja nem méltatlan keretből ragyogott ránk.

Schiller „Wallenstein trilogiá” jának legdrámaibb, legmögálmásabb része ez a harmadik. A két első csak a környezet rajza, távlat a hős előtérbe állításának kidomborítására. Az igazi tragédia a végső részben zajlik le. Wallenstein tetőfokán áll katonai dicsőségének; szedett-vedett hada mint Istenre tekint rá. De a bécsi császári udvarból megejtő ármányok raja lepi meg; hadvezéri büszkeségén ejtenek csorbát, mikor hatalmától való féltében mellőzi a császárt. Wallenstein, az akarat embere, a lelkekre határozó nagy mestere egyet fordul. Szövetkezik az ellenséggel, kardot ránt fejedelme ellen.

Fordulata megrázkódtatja hivi hűségét. Legjobban lelkéhez nőtt vezére: Piccolomini és Buttler ássa alá a vermet. A fiatal Piccolomini Max is, akit már-már fiává fo-

gadott, szép leánya szerelmében: elszakad az áruló hercegtől és busult elszánással megy halálra. A fojtó gyűrű mind szorosabbra szorul a magahitt Wallenstein körül s egy éjszakán orgyilkosokká zedlett katonái konczolják fel. Eleste nemcsak családját, hanem sok százak életét ölte meg.

Mint valami nagy góthikus épületet, úgy építette fel költszetének sajátos stíljével Schiller ezt a drámai költeményét. Súlyos gondolatokkal lüktető sorai nemcsak a lelkek hánykódásait magyarázzák, hanem gyönyörű színnel vonják be a sötét történet egyetemes vigasztalanságát. A fiatalságnak örök ereje lüktet a fiatal Piccolomini igazán nemes alakjában. A zord erő hatalma vas-kosítja Wallenstein szílamait. A kor rejtelmes varázsa lebeg az alakok fölött és az események ködbe vesző hátterén. Oly egyéni pedig az egész dráma, hogy sokkal inkább költemény, mint tragédia. Schiller nemes hitvallása és magasztos hevülete lobogtatja az egészet.

Ha a hős alakja nem oly retentő nagyságban magaslik is ki a környezet zürzavarából, mint várni lehetne: a jelenetek drámai volta, színösszege, a szílamok magával ragadó heve biztos zálogai a hatásnak.

Szerepnek elég passzív szerep Wallenstein eljatsása. Az ő jellege a két első rész mozaikszerű jeleneiben épül föl; itt, a harmadik részben nincs nagy fejlődés, csak fordulás. Csiky László nem is a részletek színösszege fordította gondját, hanem igyekezett egységes alakot ábrázolni, széles vonásokkal. Hogy sikerült neki, mutatta a hálás közönség fel-felzúgó tapsa, mely sokszor szólította vasárnap este lámpák elé.

Művészetének egész gazdaságát sorompóba vitte tegnap *Palágyi Lajos* (Max). Amikor ő a színpadon volt: valami fényesség áradt körülte. Egész megjelenésével, ifjúságának összetömörített erejével mutatta meg: milyennek álmodhatta Schiller ezt az érdekes alakját.

Szentszentszimbólumból elhagyott, energiájához hozzátett. Ő volt legigazabb embere Wallenstein tragédiának. Sok erővel indította meg a cselekvényt mindjárt az első jelenetekben: *Jeszenszky* (Terzky grófné). Thekla németes érzékössége jó visszaadóra talált *Menszáros Margit*ban. A konok Buttler hajthatatlanságát, ravasságát elevenen magyarázta *Sebestyén Géza*, aki nyílt színen is tapsot kapott. Csak nagyon is fiatalos fürgesége állt kiáltó ellentétben Buttler öreg voltával. Jól megfelelt feladatának *Arday Ida* (a hercegnő) és *Fragó* (Piccolomini). Ellenben sokat rontott az együttes hatáson *Karacs* szerepnemtudásával, *Mezei* félszeg dörgéseivel. Ők nem illettek ilyen keretbe.

Az előadás menete gyors, gördülékeny volt. Mindig ilyent szeretnénk látni. A felvonás közök elenyésztek s az a hangulat, mely az első színben megragadta a lelkeket, d'adalmasan ragadta magával a végső kifejtésig. A jelenetek összevágása is a rendezőt dicsérte.

A játék előtt, nyílt színen folyt le Csiky László ünneplése. A színpadon fékörben se raglotték körül színésztársai. Először Oláh Károly köszöntötte fel színészi pályájának 25 éves határánál, Debreczen város nevében, megoldva beszédét babérkoszoruval. Azután Makó Lajos méltatta Csikyben a mindig kötelességtudó, tiszta munkájú művészbart. Az ifjúság nevében pedig *Palágyi Lajos* mondott egyszerű szavakat. Csiky László meghatóttan választott az üdvözlésekre s éltette az ünneplő debreczeni közönséget.

Makó Lajossal kívánjuk mi is, hogy hasonlóképen ünnepelje meg Csiky László színészi pályájának 50 évfordulóját! O. G.

Apró hirdetések.

10 szögig 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vasstag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

1 kiló szilva 10 kr., 1 dob. „Király pomele-fü bonbon” 10 kr., ugorka ecetes és kovászos, hordós káposzta, rizike gomba kapható Merkli Ferencznel, Fűvészkert-u. 14. sz. 100 K. száraz csertölgyfa 1 frt.

1 kg. szép mazsola 36 kr. 1 kg. papir héju dió 20 kr. 1 kg. boszniai szilva 12 kr. 1 kg. családi kávé 1 frt 20 kr. Kertész Miklós fűszer üzletében, Csapó-u. és kenyér piacz sarkán.

Óra javítás szakszerűen és olcsóbban mint bárhol csak is Kurián Gyula órásnál Debreczen, Piacz-u. 42.

Csillag-utca 35, 37 és 40 számú új adómentes házak elköltözés miatt kedvező feltételek mellett eladó. Értekezhetni Könyvtelep 31. szám. (az olajútó mellett) a tulajdonossal.

A hajdunánási önkéntes tűzoltó egyesület parancsnoksága a fuvó zenekara részére egy karmester felfogadását elhatározta. Az érdekeltek pályázatokat karmesteri bizonyítvánnyal a fentirt helyen beadhatják a havi fizetés megjelölésével.

Órák, ékszerek minden kivitelben legolcsóbban csak is Kurián Gyula órás és ékszerésznél Debreczen, Piacz-utca 42.

Szobaberendezésekhez plüs és bőr képkerekek és fali díszek modern kivitelben készíttetnek **Antalfy** díszművesnél Piacz-u. 31.

Egy 100 katasztrális holdas birtok, elsőrendű fekete föld, 5000 frtot érő gazdasági épületekkel ellátva, egy tagban eladó 26500 frtért. Ajánlatok a kiadóhivatalba kéretnek.

Gymnasiunai, polgári és elemiiskolai tanulóknak órákat adok. Vizsgálatokra, érettségire is, 5 hó alatt előkészítek; szegénysorsuakat teljesen ingyen. Czim „Joghallgató” Késes utca 6. szám.

Eladó föld. 51. katasztrális hold fekete, jó minőségű búzatermő föld új gazdasági épületekkel 22000 koronáért eladó. Megvehető 8—10,000 korona készpénzzel. Ajánlatok e lap kiadóhivatalába kéretnek.

Hölgyeknek! Popper Dávidné okl. szülésznő lakik: Széchényi-utca 27. sz.

Jó házilag készített boreczet eladó. Czim a kiadóhivatalban.

1 kg. szilva 12 kr. 1 dgr. tea 5 kr. 1 kg. teásütemény 80 kr. 1 kg. csokoládé 1 frt. Fris teavaj 1 kg. 1.20, kapható korpa napi árban Glück Izidor fűszer üzle ében Péterfia utca. Ugyanott egy tanuló felvétetik fizetéssel.

Nyomdász tanuló felvétetik a kiadóhivatalban.

Nyugalmozott uriember állandó irodai alkalmazást keres szerény feltételek mellett. Czime a kiadóhivatalban.

1000 darab levélboríték, tetszés szerinti cégnyomással 2 forintért megrendelhető Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piacz u. 47. Telefon 18.

Jó családból való 28 éves intelligens leány, szerény igényekkel házvezetőnői állást keres. A gazdálkodást, baromfitenyésztést, kertészetet stb. gyakorlatilag érti. Czime a kiadóhivatalban.

Rákóczi- és a kurucokról megjelent könyvecske (írta Dr. Boldizsár Ráthán) 10 kr. leszállított árban kapható a kiadóhivatalban. Megrendelhető a kihoró asszonyoknál is.

Szakképzett kéményseprő-segéd azonnali belépésre kerestetik. Czim a kiadóhivatalban.

Jövedelmező foglalkozás. Férfiak, nők, 14 évnél idősebb gyermekek, sőt egész családok is állandó biztos keresethez juthatnak a téli hónapokban. Czim a kiadóhivatalban.

Üzleti könyvek félárban kaphatók Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piacz utca 49.

Megnyílt
a Kossuth-utcai

Maradék áruház

olcsóbb minden végeladásnál.

Mint hogy kizárólag rőfös árut rendezünk be, a raktáron levő összes czipő, kalap, női- és férfi fehérműek, miederek, kesztyű, nyakkendő, harisnya, női- és fiu ruhák, esernyők stb.

fél árban
árusítjuk el.

Székely Jenő és Társa utódai
Kossuth-u. 15. sz., a gyógyszerházzal szemben.

A Debreczeni Hitelbank

— Részvénytársaság —

f. é. február 1-én

megkezdte működését.

Kölcsönöket nyújt

váltókra, kötelezvényekre, értékpapírokra, árukra.

Óvadékkölcsönöket

ad bérloknek és vállalkozóknak.

Jelzálog- és törlesztéses

(amortizációs) kölcsönöket engedélyez földbirtokokra és házakra a legkedvezőbb feltételek mellett.

Elfogad betéteket

betéti könyvecskére és folyószámlára a legmagasabb napi kamatláb mellett kamatoztatás végett.

Vesz és elad

mindennemű értékpapírt és ércpénzt, valamint

Elfogad megbízásokat

ilyenek vételére vagy eladására és minden a bankszakmába vágó ügyletek kötésére.

Üzleti helyiség

Széchényi utca, 1. sz. I. emelet.

Az igazgatóság.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Báli idényre

Selymek

Victóra, Messaline, Luissienne

Selyem batist

minden színben.

Finom Ruhaszövetekből,
ruha- és bluz-selymekből

állandó és nagyszabású

Maradék Vásárt

tartunk fenn.

Bosznay J. és Társa

nőidivat és szőnyeg áruház

DEBRECZEN, Kossuth-u. 5.

Legjobb és legmegbízhatóbb
melegágyi

kerti magvakat

szállít

Komlóssy Lajos

(előbb Szabó Zsigmond)

magkereskedése

DEBRECZEN, Piacz-Hatvan-u. sarok.

Mintázott ajánlatot kívánatra bérmentve küld.

Saját magát károsítja, aki szőlőt vány-szükségletét nem fedezi

a Küküllőmenti Első Szőlőoltvány-telepnel.

Tulajdonos:

Caspari Frigyes Medgyes, Nagy-küküllőmegye.

A telep oltványait az elmúlt száraz nyáron naponta több mint 2 millió liter vízzel öntözte, miáltal az oltványok ideálisan fejlődtek. — Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.